

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sabibi ve Umum Neşriyat
Müdüğü :
HASAN RASİM US
Basıldığı yer :
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yarı

19
NİSAN 1940
CUMA

Numara : 226 Sene : 2
Tel. 23872 - Posta kutusu 214

Amerika donan- ması Uzak Şarkta manevraya çıktı !

Vaşington, 19 (A.A.) — Röyter
ajansı bildiriyor:

Birleşik Amerikanın Pasifik
denizinde statükonun muhafazası-
nı teminle, dündenberi ciddi suret-
te meşgul olduğu aşikâr hale gel-
mektedir. Amerika donanması, ha-

vay adaları garbında, gayet gizli
şekilde manevralar yapmaktadır.
Zannedildiğine göre, donanma, A-
merika sahillerinden çok uzaklara
şimdiye kadar hiçbir zaman gitme-
diği kadar uzak noktalara gitmek-
tedir. Harp gemilerinde ilk defa o-

larak ne gazeteci, ne de fotoğrafçı
vardır Bahriye nazırı amiral ge-
misindedir. Harp harekâtını gör-
mek üzere bu kadar uzağa gidişi
ilk defa vâki olmaktadır.

Cordell Hull, ticaret anlaşma-
larına müteallik olan kanun proje-
sinin kongre tarafından tasdik e-
dileceğine şimdi emin bulunduğu-
dan, bütün dikkatini Uzak Şark
işlerine hasredeceği ilâve ediliyor.

Amerika Japonya'dan kuşkulaniyor

Bir harekete
kiyâmı hâlinde
Japonyanın hak-
kindan gelmek için

Amerikan donanması
takviye olunacak

Japon ordusu
erkânının bir
toplantısında
verilen karar

(Yazısı 2 nci sayfa)

İngiliz bombardıman tayya-
releri, barajından şimdiye
kadar 8. defa bombalamayı
Norveçin Stavanger limanını
Taarndalen biraz evvel.
İngiliz askerî tayyare-
lerinden alınan bu resimde
Alman tayyareleri hareketle
hazırlanırken görünüyor. Kö-
şedeki, önceki meşhur edilen
bir Alman deniz tayyaresidir.

Son Dakika

Pazartesi günü son derece heyecanlı,
meraklı bir zabıta romanının tefrikasına
başlıyor

ANADOLU HİSARINDA 5 cinayet

Bütün Holanda- da örfî idare

La Hay, 19 (A.A.) — Holanda Başvekili, ör-
fi idarenin bütün Holandaya teşmil edildiğini
bugün öğleden sonra radyo ile ilân etmiştir

Londra, 18 (Radyo, saat 18) — Hollanda başvekili radyoda mil-
lete bir hitabede bulunarak, bütün Hollanda'da örfî idare ilân edildi-
ğini bildirmiş ve milleti sükûnete ve hükûmete itimada davet etmiş-
tir. Başvekil Holandanın, kuvvetlerini sulhün muhafazasına kullanaca-
ğını ve muharib devletlerden hiçbir tarafından harbe girmemeye ka-
rar verdiğini, bitaraflığını daima muhafaza edeceğini söylemiştir.
(Devamı 2 inci sayfa)

Elverum civarında büyük muharebeler

İtalya Kralı
Memleketin
sulh içinde
kalmasını istiyor

Roma, 19 (Radyo) — Kral Vo-
tore Emmanuela meclise bir tel-
graf göndererek, memleketin sulh
ve emniyet içindeki hayatına de-
vam etmesi temennisinde bulun-
muştur.
Roma, 19 (Radyo) — Milâno
sergisine gelmiş olan Yugoslav
propaganda nazırı seyahatini Ro-
maya kadar uzatmış ve bulunduğu
bir beyanatta İtalya ile Yugoslav-
ya arasında kültür ve sanat mün-
asebatını inkişafını arzu ettiğini
söylemiştir.

Kar Norveçteki Alman kıta-
larının harekâtını güçleştiriyor
Almanlar, 16 dan 50 yaşına kadar bütün Norveçlileri
istihkâm işlerinde çalıştırıyor

Stokholm, 19 (A.A.) — Röy-
ter muhabiri bildiriyor:

İngiliz tayyareleri salı günü
Trondheynde 7 Alman tayyare-
si ve dün Varneude ve Järde
5 Alman tayyaresi düşürmüşler-
dir.

Norveçliler, Almanların hava -
dan ve karadan hücumlarına rağ-
men Hegre kalesini hâlâ ellerin-
de tutmaktadırlar. Söylendiğine
göre Hegre kalesinde, ekserisi

gönüllü olmak üzere 100 kadar
muharip vardır.

Kar, Alman kıtalarının harekâ-
tını güçleştirmektedir.

Şimalde İngiliz kuvvetleri, bir
kısmı hâlâ Almanların elinde ol-
duğu sanılan Narvikin cenubun-
dan ilerlemektedir.

Bugün İsveç hududunu geçen
bir Norveç kıtasına refakat eden
bir müşahit, kuvvetli İngiliz ve
Kanada kayakçı müfrezelerinin

bugün Narvikin şimalinde bir
Fiyord'da karaya çıktıklarını ve
buradan cenup istikametinde ko-
layca irtibat temin edebilecekleri-
ni söylemiştir.

NORVEÇ KRALI BİR
BEYANNAME NEŞRETTE

Stokholm, 19 (A.A.) — Norveç
Kralı Haakon aşağıdaki beyanna-
meyi neşretmiştir:

Binbaşı Kislingin Alman işgali
(Devamı 2 inci sayfa)

EN SON DAKİKA

Stoyadinoviç tevkif edildi

Londra, 19 (Radyo, saat 18) — Belgradtan bildirildiğine göre, eski Yugoslav Başvekil Dr. Stoyadinoviç bugün, evinde yapılan bir araştırmadan sonra tevkif edilmiştir.

Holandada örfî idare

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Amsterdam, 19 (A. A.) — Polis dün bilhassa Brabant ve Limburg eyaletlerinde birçok araştırmalar yaptı.

Başlıca araştırma nasyonal - sosyalist mebuslardan Hollanda nazi lideri Mussort'un başmuvini kont Merehant - Dauseburg'un şatosunda yapılmıştır.

Limbourg'da bulunan bu şatoyu polis muhasara etmiş ve içinde esastır bir araştırma yapılmıştır. Kont, şatoda bulunmamaktadır. Fakat üç saat süren bu araştırmada hazır bulunmuştur.

Breda ve Bois - le Duc'de de araştırmalar yapılmıştır. Telegraf gazetesinin bildirdiğine göre bu araştırmalar esnasında silâh bulunmamış, fakat bir miktar cephaneye el konulmuştur.

Tilbury'de nasyonal - sosyalist partisinin liderlerinin evlerinde araştırmalar yapılmıştır.

Elverun civarında büyük muharebeler

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

sırasında Oslo'da teşkil ettiği hükümet çekilmiştir ve meşru hükümet karz, bir mücadele kabinesi teşkil niyetinin akmış kalmış olmasından memnuniyetle mübahade edilmektedir.

Norveçin tek bir hükûmeti vardır. Bu hükmet de Kralın nasibettiği ve parlamentonun itimadını haiz bulunan hükûmettir.

Oslo'da, Alman işgali altında bulunan mmtakaları idare etmek maksadıyla bir idare meclisi teşkil, li, memleketin meşru haklarını ihlâl eden zorbalığa yarattığı bugünkü fiili vaziyette izah olunabilir. Bu meclis hiçbir vechile millî idareyi temsil etmez ve kanunlarda hiçbir esas yoktur. Fakat, krallığın bazı parçalarında düşman kuvvetleri hüküm süren hal, kın haklarını az çok teminin mümkün kılar. Kraliyet hükûmeti, ti bu mmtakalarda fiili iktidarı tedricen ele aldıkça idarî imtiyazları da istidat edilecektir.

Bütün vatandaşlar emin olmalıdır ki, kral ve nazırlar bütün a - zımlarla müstevliyi memleketten kovmaya ve mümkün olduğu kadar çabuk hür ve müstakil bir Norveç'i ihya etmeye çalışacaklardır.

Bütün Norveçlilerin vazifesi, eğer hakikaten Norveçli kalmak ve Norveç'i adını taşımak istiyorlarsa, buna yardım etmektir.

Kral beyannamesini şu sözlerle bitirmektedir:

"Hürriyeti ve vatani ancak müsterek gayretlerimizle kazanacağız ve yine ancak bu suretle bir Norveç'i ihya etmeye çalışacağız."

Bütün Norveçlilerin vazifesi, eğer hakikaten Norveçli kalmak ve Norveç'i adını taşımak istiyorlarsa, buna yardım etmektir.

Kral beyannamesini şu sözlerle bitirmektedir:

"Hürriyeti ve vatani ancak müsterek gayretlerimizle kazanacağız ve yine ancak bu suretle bir Norveç'i ihya etmeye çalışacağız."

Stokholm, 19 (A. A.) — Dün saat 22 de meşru Norveç hükûmeti, su tebliği neşretmiştir:

İngiliz kıtaları, Norveç sahilinin muhtelif noktalarında karaya çıkarmaya devam etmektedirler. Norveç kuvvetleri, kara ve denizde İngiliz kıtalarıyla irtibatı temin etmişlerdir.

Trondheim'in şimalindeki Norveç kıtalarının kumandanı, seferberliğin tamamlandığını hükûmete bildirmiştir. Kumandan, Alman kıtalarına mukavemet edeceğine kanidir.

Alman ileri hareketi yavaşlamıştır.

Alman hattı, şimdi Majesana cennubundan geçerek Ramsjord ve Spirilleme göllerini takip etmektedir.

NORVEÇLİLER, ALMAN HÜCUMLARINA MUKAVEMET GÖSTERİYORLAR

Stokholm, 19 (A. A.) — Haber verildiğine göre, Narvik civarında harekâta bulunan İngiliz kıtaatı topçuya maliktir. Halbuki Almanlar, Narviki girdikleri vakit topları yoktu.

Öyle tahmin ediliyor ki, bizzat Narvik içindeki Alman kıtaatı 700 ilâ 800 den ibarettir. Buna mukabil Narvik demiryolu boyunca dağılmış 2.000 kadar Alman askeri mevcuttur.

Beş Alman askeri İsveç hududunu geçmiş ve silâhlarından tecrid olunmuştur.

Elverumun cennubunda Almanlar, dağlarda kuvvetli mevziler tutmuş olan Norveçlilerle karşılaşılmıştır.

Norveçteki Alman ordusu, ku - mandanı General Von Felkenhorst bu mmtakadaki askeri harekâtı

bizzat idare etmektedir.

Almanların tabiyeti, ateşi temer küt ettirerek süratle vurmaktadır.

Alman kıtaatının elinde hafif toplar, havanlar ve otomatik silâhlar vardır. Alman ordusunun gerisinde bulunan Fossum kalesi mukavemete devam etmekte ve Almanlara ağır ziyat vermektedir.

ALMANLAR NORVEÇLİLERİ İSTİHKAM İŞLERİNDE ÇALIŞTIRIYORLAR

Stokholm, 19 (A. A.) — İngiliz ve Norveç kıtaları arasında irtibat vukubulduğu Norveç hükûmeti tarafından teyid edilmektedir.

Hükûmet merkezinin ve kralın bulunduğu yerler mahrem tutulmaktadır.

Diğer taraftan Almanların Trondheim etrafında sıkı müdafaa tertibatı almağa devam ettikleri, aza eriyen karlar, tayyarelerin yere inmesini güçleştirdiği edhetle kıtaatı hava tarikle nakletmekte güçlük çekmeğe başladıkları söylenmektedir.

Sosyal Demokratlar gazetesine göre, Almanlar, 16 yaşından 50 yaşına kadar bütün Norveç halkını istihkâm işlerinde çalışmaya mecbur etmektedirler.

ELVERUM CIVARINDA BÜYÜK BİR MUHAREBE

Londra, 19 (A. A.) — Trondheim'den 40 kilometre mesafede bulunan Hegre Norveç kalesi, Almanlara henüz mukavemet etmektedir. Bu mmtakada çok kalm olan kar tabakası, Norveçlilerin işi kolaylaştırmaktadır.

Narvikin cennubunda ilerleyen İngiliz kuvvetleri Kanadalı kayakeri müfrezelerle topçu kuvvetlerinden mürekkeptir.

Elverum cennubunda büyük bir muharebe devam etmektedir. Almanlar, gerilerinde, büyük Norveç kuvvetlerine tesadüf etmişlerdir. Bu kuvvetler, dağ boğazlarında emin bir surette tahassun etmişler ve Almanları Selver'de durdurmuşlardır.

Yunan kabinesinde değişiklik yok

Atina, 19 (A. A.) — Bazı yabancı radyo istasyonları, Yunanistan'da yakında kabine değişikliği olacağına dair bir haber neşretmişlerdir. Atina ajansı tamamiye asılsız olan bu gibi sayılara tekzihe bile değmedigin ibeldirmektedir.

Mektepliler bayrak koşusu

Mektepliler arasında 20000 metrelik bayrak koşularının ikinci seçmesi bugün saat 15 te Takasim stadında yapılmıştır. Bu müsabakalar ikinci ve üçüncü gruplar arasında seçmeyi:

İkinci grup: Bu grupta Galatasaray, Darıgafaka, Boğaziçi, Işık liseleri takımları yarıştı ve neticede 46.37 ile Galatasaray birinci, 48.35 ile Darıgafaka ikinci oldular.

Üçüncü grup: Bu grupta Kabatas, Bölge sanat, Pertevniyal, Erkek müallim, Sığıl Terakki liseleri iştirak ettiler.

Birinci 46.42 ile Kabatas, ikinci 48.25 ile Bölge sanat.

Bu koşuların finali 28 Nisan Pazar günü Fenerbahçe stadında saat onda yapılacak ve her mektepten 40 ar atlet iştirak edecektir.

DEN SONRA GELEN Haberler

Hitler ve Musolini Balkanları nasıl taksim etmişler ?

Bütün İngiliz matbuatı, Almanyanın İsveç taarruzu için henüz kâfi derecede Danimarkaya yerleşmemiş olduğunu büyük bir memnuniyetle kaydetmekte ve müttefiklerin Norveçteki muvaffakiyetlerinden iftihar ve sevinçle bahsetmektedirler. Dökülen mayınlar, söylenildiğinden çok daha ziyade Almanların asker sevkîyatına mâniya teşkil etmektedir. Diğer taraftan İngiliz gazeteleri İtalyanın vaziyetini de mevzu bahis etmekte ve tahlile çalışmakta bulunuyor. News Chronicle göre, İtalya, göz hapsinde bulundurulması icap eden bir bitaraf memleketidir.

Ve Almanların galip geleceğine iman ettiği

için harbe sürüklenebilir.

Diğer taraftan da bu gazetelerin iddiasına göre, Musolini, Brener mülakatında Almanların yakında Balkanlara hücum edeceğini öğrenmiştir. Ve musolini bu vaziyet karşısında İtalyanın alacağı pay hakkında da konuşmuştur. İtalyanın Balkanlardaki hissesinin Yugoslavyaya olması ihtimali pek çoktur. Bu suretle İtalya Adriyatığı tamamiye kendi nüfuzu altına almış bulunacaktır.

SOVYET - YUGOSLAV MÜZAKERELERİNİ ROMA

HAYRETLE KARŞILADI

Belgrad, 19 (Hususî) — Romadan bildirildiğine göre, Yugoslavyanın Sovyet Rusya ile bir ticaret anlaşması yapacağı haberi İtalyan siyasi mahfillerinde büyük bir hayretle karşılanmıştır.

Balkanların silâh vekalkanları vardır

Bir Fransız gazetesi, Türk - Fransız

İngiliz ittifakını Balkanların emniyeti

bakımından fevkalâde mühim görüyor

Paris, 19 (A. A.) — Gazeteler Balkanlar meselesinde müttefiklerin Norveç harekâtını aynı ehemmiyetle mevzu bahis ediyorlar.

Muharrirlerin nazarı dikkati cennub şarki Avrupasını karartan hâdiseler üzerinde temerküz etmekte devam ediyor.

"Petit Parisien" gazetesi yeni bir hâdiseyi kaydediyor. Ve Rusyanın Balkanlarda mühim devletlerinin kendisinden daha ileri gitmelerine meydan vermek istemediğini, bilâkis Çarlık zamanında tatbik edildiği gibi ferdî bir nüfuz siyasetine temayül eylediğini tebarüz ettirmektedir.

Journal gazetesinin "Zürich" muhabiri Blum sunu kaydediyor ki, himayeye muhtaç olan Yugoslavya, şimdiye kadar hiç de samimi olmayan münasebat idame etmiş olduğu büyük Slav kardeşi Rusyaya müraaat etmiştir. Yugoslavya kendini tehdid altında görüyordu demektir. Fakat, kim tarafından? İtalya, bugünkü kadar hiçbir zaman sulhu elmadığını beyan etmek suretille buna cevap vermiş ve bu teminatma daha ziyade inanılması için de Almanyanın İtalyaya bir veya iki as-

kerî heyet gönderdiğini Berline tekbiz ettirmiştir.

"Ere Nouvelle", başmakalesinde sunu tebarüz ettiriyor:

"Balkan memleketleri ateş içinde bulunan Avrupada münferid bir vaziyette bulunuyorlar. Onların, silâh ve kalkanları vardır. Evvelâ Fransız - Romen ittifakı, sonra İngilterenin Yunanistan ve Romanyaya garantileri ve nihayet Türkiye'nin Fransa ve İngiltere ile olan ve Balkan Antantı memleketlerine dolayısıyla bir garanti temin eden fevkalâde mühim ittifakı mevcuttur.

Ve netice olarak bu gazete, Norveç tecrübesinden ders alan balkan memleketlerinin icap eden ihtiyatı ele aldıklarını yazmaktadır.

Epoque gazetesi de şu noktayı kaydediyor: "Hitler, Skandinavyada her şeyi derpis etmiş, her şeyi hesaplamış fakat birşeyi düşünmemiştir. O da, Norveç kralı Haakon'un ve ekser. Nazırların büyük kahramanlığıdır."

Norveçlilerin düştükleri fecî akîbet içinde gösterdikleri müheyyiç büyüklük, Almanyanın tehdidi ve tedhisi altında bulunan diğer milletleri mukavemete teşvik ve sevkedecektir.

Amerika, Japonyadan kuşkulaniyor

Tokyo, 19 (A. A.) — Hariciye nazırı B. Arita, kabinede Avrupanın vaziyeti hakkında uzun izahat vermiştir.

Mumaleyle, Tokyodaki Hollanda sefirinin dün kendisiyle görüşmüş ve Felemenk Hindistanında statükonun muhafaza edileceğine dair dün yapılmış olduğu beyanat dolayısıyla kendisine Hollanda hükûmeti nazama memnuniyet beyan etmiş olduğunu söylemiştir.

Tokyo gazeteleri, B. Hull'un Felemenk adaları hakkındaki beyanatına karşı isyan etmektedirler. Zira bu beyanatı Amerikanın Büyük Okyanusun Asya kısmına bir nevi müdahalesi ve Amerikanın Japonyaya karşı anlaşılmazlık göstermekte olduğunu bir delili addetmektedirler.

Askerî mahafil bu mütalede bulunmaktadır. Fevkalî öğrenildiğine göre Japon müsilâh kuvvetleri rüesasına bir toplantısında B. Hull'un beyanatının kat'iyen nazarı itibara alınmamasına karar verilmiştir.

FELEMENK HİNDİSTANININ AKİBETİ AVUSTRALYAYI DA ALAKADAR EDİYOR

Kanberra, 19 (A. A.) — Avustralya Hariciye nazırı Nevee, Felemenğin istilâsı ihtimalinin tahakkuku halinde, bunun Felemenk Hindistanı üzerinde yapabileceği tesirleri, kabinesine mütalea etmekte olduğunu mebuslar meclisinde beyan etmiştir. Nazır şu sözleri ilâve etmiştir:

"Felemenğin geniş milkyasta bir istilâya uğraması, Felemenk Hindistanının akıbeti üzerinde kat'î surette müessir olacaktır ve onun akıbeti de, Avustralyayı esaslı şekilde doğrudan doğruya alâkadar eder.

Reis Curtin, Felemenk Hindistanı meselesinde, Avustralyanın mes'uliyeti, Japonyanın ve Eirleşik Amerikanın mes'uliyetinden daha büyük olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

Avustralya bu arazinin statükosunu muhafaza zarureti hâsıl olur olmaz kat'î ve fiili bir şekilde harekete geçebilecek tarzda bütün kuvvetlerini teksif etmelidir."

Vaşington, 19 (A. A.) — Ayan meclisi 1 temmuz 1940 da bağlayan mali senenin bahriye bütçesi kanun lâyihasını 4 reyde karşı 63 reyyle kabul etmiştir. Bu bütçe, 963,797,478 dolara baliğ olmakta olup bundan evvelki bütçeye nazaran 48,437,229 dolar fazla ve fakat B. Ruzveltin bütçe hakkında kongreye göndermiş olduğu mesajında istediği tahsisattan 123,514,095 dolar noksandır.

Vaşington, 19 (A. A.) — Diplomasi mahafil, 1940 - 41 mali senenin bahriye bütçesinin ayan meclisinde büyük bir ekseriyetle kabul edilmesinin Japonyanın büyük Okyanusun cennubunda tevessül etmesini isteyen bazı müfrit mahafilin arzularına kapılarak bir hareketle kıyam etmesi halinde Japonyanın hakından gelmek için donamayı takviye etmek hususunda Amerikan milletinin beslemekte olduğu arzuyu gösterdiğini beyan etmektedir.

Diğer taraftan ayan meclisi bahriye encümeni, önümüzdeki seneler için bir deniz inşaatı programı üzerinde tedkikat yapmaktadır.

Amiral Stark, Japonyanın inşaat tezgâhlarında 40,000 tondan fazla hacimde 8 muazzam zirhlis olduğunu ve bunlardan 4 ünün 1942 de ikmal edileceğini söylemiştir.

Vaşington, 19 (A. A.) — Röyter ajansı bildiriyor:

Bahri harekât kumandanı amiral Stark Birleşik Amerikanın, 43 bin tonluk 8 gemi inşa etmekte olan Japonyaya mukabele etmek üzere 50 bin, hattâ 52 bin tonluk süper dretnavlar inşa edeceğini, ayan meclisi bahriye encümeninde bugün beyan etmiştir. Amiral Stark meclisin, çok büyük tahlebahirler ve Guam adasında bir hava üssü inşasını tasvib etmesi lüzumunu ilâve etmiştir.

Romanyada alınan tedbirler

Yabancılar için çok sıkı kayıtlar konuldu

Bükreş, 19 (A. A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Romanya dahiliye nezareti, umumî nizamı ve devlet emniyetini azaltabilecek her türlü harekâtın önüne geçmek üzere tedbirler alınmasını icap ettiren şeraiti nazarı dikkate alarak aşağıdaki kararları ittihaz eylemiştir:

1 — Romanyada bulunan yabancıların silâh taşımaları, her türlü harp malzemesi bulundurmaları ve fotoğraf makineleri kullanmaları yasaktır.

2 — Bugünden itibaren, bütün silâh taşıma ve fotoğraf makinesi kullanma müsaadeleri ibtal edilmiştir.

3 — Romanyada bulunan yabancılar üç gün zarfında, polis ve jandarma karakollarına, silâhlarını, harp malzemesini ve fotoğraf makinelerini teslim edeceklerdir.

4 — Memleket gelen yabancılar, silâhlarını, harp malzemesini ve fotoğraf makinelerini hudut polis karakollarına bırakacaklardır.

Bunlara aykırı harekette bulunanlar şiddetli cezalara çarptırılacaklardır.

Dahiliye nezareti, yabancıların kontrolü hakkında kararları muhtevi bir nizamname neşretmiştir.

Bu nizamname hükümlerine göre:

1 — İkamet tezkeresi almak için her taleb, ya şahsen, ya kanunî vekil ile veyahut posta ile yapılabilmelidir. Bu hükme riayet etmeyenler, derhal hudut haricine çıkarılacaktır.

2 — Pasaportlar, polis makamlarına azamî 24 saat içinde verilmelidir. Bu hükme riayet etmeyenler, derhal hudut haricine çıkarılacaktır.

3 — Memleket giriş vesikası haiz olmayan bir yabancıyı hiç kimse nezdinde oturamaz.

4 — Yabancılar, kısa mühlet için, dahi bir mahalden diğer bir mahalle gitmek sebeplerini bildirmeden, oturdıkları yerden ayrılmazlar. Bu hükme riayet etmeyenler, derhal hudut haricine çıkarılacaktır.

5 — Yabancılar, bir meslek sahibi iseler, dahiliye nezareti, alâkadar nezaretin vizesini aldıktan sonra yabancılar ikamet tezkeresi verecekler. Nizam ve devletin emniyeti icap ettiriyorsa, dahiliye nezareti, vize aldığı halde dahi, ikamet tezkeresi vermekten imtina edebilir.

Meslek sahibi olmayan yabancıların talebleri, Romanya ile alâkadar memleket arasındaki mukavelenameler göre bir hükme bağlanırlar.

6 — Vize müddetinin inkızaını müteakip, her yabancı memleketi terke mecburdur. Vize müddeti tamamiye istisna olarak ve yalnız dahiliye nezareti tarafından temdit edilebilir.

Hitler'in Dostuydum

6

Yazan: **KARL STEPANEK**

Bu genç bayan, yüksek ordu kumandanlarından birinin kızıdır.

Göbels askerî işlere burnunu sokmak istemişse de, uzun süren müzakarelardan sonra, Hitler isteğini reddetmiştir. Kendisine ancak, gazetelere konacak askerî havadisler verilir.

Hitler İskandinavya'yı yıldırım harbi yaptı. Maksudı harbi bir an evvel bitirmektir.

Alman milletinin ikinci bir kışa dayanmayacağı söyleniyorlar. Bunlar doğrudur.

Almanya'dan ayrıldığım zaman Berlinlilerin kuvveti maneviyeleri bozdu.

Ben Almanya'da iyi kazanan ve zengin sayılan adamlardandım. Böyle olduğu halde sabahları yatağımdan titreyerek kalkardım: odam soğuktu, apartmanı ısıtmıyorlardı... Kömür yoktu.

Berlin kânunvevvel ayındanberi kömürsüzdü. Sıcak su ancak hafta sonunda bulunurdu; traşımı ekseriya soğuk su ile olmalı mecbur kalırdım.

Kahvaltuya gelince: İngiltere'de yaptığım kahvaltılar düşünülürse Alman ahbablarımı hatırlıyorum. Almanya'da haftada ancak bir yumurta içebilirsiniz.

Vergiler çok ağırdır. Her Alman vatandaş kazandığının yarısını Almanya'ya verir.

Bir dostum bu vergilerden müstekeydi. Nazi vergi memuru bunu derhal ihbar etti ve adam-

cağı mahkemeye sevkolundu. Muhakeme neticesinde, altı ay hapse mahkûm oldu.

Londrada nazarı dikkatimi celbeden geylerden biri hususî arabaların bolluğudur. Berlinde ise bunlar ortadan kalkmıştır.

Benimkini - Naziler zaptetmedilerse - garajda kilitlidir. Harp başlar başlamaz otomobillerin lastikleri, "ordu ihtiyacı" diye alınmıştır. Bugün Berlinde, seyriseler, tramvay, otobüs ve tünel yapılmaktadır.

Bütün nakliye vesaiti bu yüzden tıklım tıklım doludur.

Berlin tanyanların tramvaydan bahs açılınca kulak kesilecekleri muhakkaktır. Evvelce ortadan kaldırılan eski tramvay arabaları harbin patlamasıyla ortaya çıkarıldı. Malûmya, bunlar petroleyle işlemez, otobüsler gündün güne azalıyor; ortada dolaşanlar da odunla işliyen cinstendir. Bunlar sokaklardan geçerken etraf duman ve kıvılcım içinde kalır.

Herkes, lokantalarda yemek yemeği tercih eder. Zira istediğini daha kolaylıkla elde edebilir. Berlin'den ayrılmadan evvel elbise için elimde bulunan vesikayı kullanmağa karar verdim. Bir senelik yüz kupondan otuz tane kalmıştı. Bugünkü halde, iki elbisesi olan Alman vatandaş bir üçüncüsünü edinemez. Ben de bu yüzden elbise alamadım.

(Devamı var)

Bu sözleri işiden Granstonun gözleri memnuniyetle parlıyordu. Fredrik gittikten sonra derhal odaya girerek mâni olacaktı. Fakat Martanın kalbinde yeni bir his uyanmıştı.

Fredriğe yaklaşıp:

— Baloda, dedi. Valensita da var mıydı. Bana öyle geliyor ki bu haberi sen Valensitaya gönderceksin. Sonra onunla evleneceksin. Hem İspanyaya gideceğimizi söylüyorsun. Valensitanın anavatanı...

Fredrik müşkül vaziyete düşmüştü. Halkın böyle olmadığının Martayı ikna etmek için söylemediğini bırakmadıysa da bir türlü onu inandıramıyordu. Nihayet:

— Sana itimat edebilseydim,

herşeyi söylerdim.

— Seni nasıl sevdiğimi biliyorsun Fredrik. Niçin saklıyorsun.

— Beni herşeyden fazla seviyorsun?

— Herşeyden fazla!

Fredrik sevgilisinden bu cevabı aldığı zaman, hiç bir sevgiye tercih olunamayacak en yüksek sevginin mevcudiyetini hiç akıl edememişti. Hiç bir sevgiye tercih olunamayacak olan şey, VATAN SEVGİSİ idi. İsminden de anlaşıldığı vechile karışık bir aileden gelmiş ve nasılsa mühim mevkiler işgal etmek imkânını bulmuş olan Fredrik, peşine düştüğü şahsî ve sefil menfaat uğrunda herşeyi yapmak, vatanına ihanet etmeğe kadar varmışken, bu alçaklığa düşmek bilmiyen, ve bilemeyecek milyonlarca vatandaşı olduğunu tamamen unutmuştu. Ve bu tehlikeli hezeyan ile bir Martaya suğunu itiraf etti. "Gizli vesika 8 x" adıyla tanınmış olan mühim ve hayatî planı nasıl eline geçirdiğini ve şimdi ne yapmak tasavvurunda olduğunu ona anlattı.

19 NİSAN 1940 — No. 13

Bir casusluk ve zabıta romanı

Yazan: **Maksvel Gcant**Çeviren: **H. MUNİR**

Fakat sözünü bitirmesine meydana kalmadan genç kız sarardı. Sonra yüzünü korkunç bir kıvrımla aldı. Haykırdı:

— Hain! dedi. Ben seninle suç ortağı olmadıktan başka, bütün hiyanetlerini de ortaya çıkarmak için canımı fedaya hazırım.

Fredrik, onun bu sözlerindeki azmi ve kudreti de kestiremediğinden tabancasını çıkardı:

— Ya dediğini yaparsın, dedi ya ölürsün!

Bu sırada yan taraftaki kapı birden açıldı ve elinde tabancayla "Karagölge" kıyafetinde Granston belirdi.

Granstonun apansız meydana çıkması, Fredriğin elindeki tabancanın Martadan ayrılmasına sebep olmuştu.

Ve Granston şimdi, onu, kendi tabancasının tehdidi altında tutuyordu.

Granston herşeyi işitmişti. Ve bir kurtarıcı sıfatıyla tam zamanında ortaya atılmış bulunuyordu. Fredriği ele geçirmişti. Martanın yardımıyla onu beraberinde alıp götürceğini umuyordu.

Fakat bu sırada aynı perdenin ardından bir tabanca namlusu daha görüldü. Marta bunu görür görmez bir çığlık kopardı. Nam-

lunun görüldüğü yerden siyah elbiseli bir kadın çıktı: Bu, Nina Velensita idi.

Valensita, Fredriği nerede bulacağını çok iyi tahmin etmişti. Ve şimdi "Karagölge" yi de beraber bulmaktan ayrıca memnun gülümseyerek duruyordu.

İspanyol casusunun içeri girilmesi değişen vaziyet Granstonu gafil avladığı.

Martanın haykırmışından derhal kendini toplayan "Karagölge" bir hamlede sıçrayıp hem Fredrik hem İspanyol kızını kendi tabancasının tehdidi altına alacak bir vaziyet almıştı.

Lâkin bunun neticesini tayine fırsat kalmadan, Marta, sırf kendi cesaretinden ilham alarak bir karışıklık çıkardı. Kendi başına hareket etmeğe başladı.

Granston gelecek ölüm yolunu kapamak için, Valensitanın bulunduğu tarafa atılmış ve Meşum İspanyol kadının elinden tabancasını almağa savaşmıştı.

Buna muvaffak olamadığı takdirde Granston yerine kendisi ölmeye razıydı.

Valensita bunu görünce, tabancasını Granston'dan ayırarak doğrudan doğruya Martaya çe-

virmişti. Martayı ölümden ancak Granston kurtarabilirdi. Yegâne hedef, Valensitanın elinde parlayan tabancaydı.

Marta, Valensitanın tabancasının tam karşısında bulunuyordu. Fredrik, onu, kendisine siper yapmak ümidiyle bileğinden yakaladı; geriye çekildi. Fakat Valensita kıskançlık hissiyle tabancasını sıkıyordu. Bu arada Granstonun tabancası ateşledi ve Valensitanın birdenbire uyanan elinden rovelver düştü.

Bu sırada Granstonun Martanın, Fredrikten kurtularak yerden tabancayı kapmış olduğunu gördü.

Granston şimdi, Fredrikle çarpışma fırsat bulduğunu anlamıştı. Fakat Fredrik mukabele edeceği yerde bir odadan ötekine geçerek kaçmağa başlamıştı.

Valensita bir yandan Martanın önünden, diğeri çok iyi bildiği evin zikzaklı yollarından istediği gibi sıvışarak Granstonun elinden; son bir tali eseri olarak kaçmağa muvaffak oldu. Fakat Granstonun azmini hiç birşey yıldırmıyordu.

Bilhassa Fredriği, otomobiline atladığı dakikadan az sonra, köşede kendisini bekleyen hususî otomobilin yardım ve süratle derhal takibine başlamıştı.

Fredrik "Farnford" tayyare meydanına doğru yol almıştı.

Meydana girdikten sonra Granston yetti. Lâkin burada hiç ümit etmediği bir mâniyle karşılaştı. Kendisini içeri bırakmadılar.

Kumandana haber gönderip kendisinin Lamond Granston olduğunu birdirdiği zaman vaziyet daha çok vehamet keşbetti. İki mücellâh nefer tarafından nezaret altına alındı. Ve kendi otomobiliyle karargâha götürüldü.

Granston biran için asabiyetinden deli olmak derecelerine girmişti. Fredrik, kendi telsiz tertibatını tecrübe etmek izniyle tayyarelerden herhangi birine binebilecek ve yola çıktıktan sonra "gizli vesika"nın yerini Hugo Krilon'a bildirecek ve kısa bir zaman içinde herşey kaybolacaktı.

(Devamı var)

Yüzünüzü daima genç muhafaza etmek kolay değildir

4 — Gözlerinizin etrafında ufak çizgileri gidermek ve dudaklarınızın genç bir mana vermek için genelini birleştiriniz. Alt dudakınızı üçte bir surette uzatınız. 25 sayıncaya kadar gözlerinizi açınız, kollarınızı kaldırınız. Bunu da üç defa tekrarlayınız.

5 — Alındaki kaşların üstündeki ve gözlerin ucunda çizgiler için alın derinizi iki elinizle yukarı doğru kaldırınız. Gözlerinizi kapayınız ve 15 sayıncaya kadar elinizle tuttuğunuz bu adaleleri aşağı indirmeğe gayret ediniz. Üç defa aynı vaziyeti yapınız.

6 — Gözkapaklarınız için, dönder parmağınızı gözünüzün üstüne bastırınız. Gözlerinizi sımsıkı kapayınız. Ve buna da parmaklarınızla mani olmağa gayret ediniz. Bu hareketi on sayıncaya kadar yapınız.

7 — Gözünüzün yanındaki küçük çizgiler ve gözlerinizin etrafındaki koyu renk halkaları gidermek için parmaklarınızla gözlerinizin kenarlarını tutunuz ve gözlerinizi sıkı sıkı örtmenize bu parmaklıklarla mani olunuz.

8 — Boyundaki ve yanaktaki çizgileri gidermek için başınızı arkaya doğru atınız. Başınızı mümkün olduğu kadar sağa ve sola çeviriniz. Fakat ağır, ağır yapınız. Yirmi beş sayıncaya kadar üç kere sağa, üç kere sola çeviriniz.

Hikâye

S E R A B

Nakleden: **BURHAN BURÇAK**

İçimizden biri:

— Büyük bir müellif, zannedirim, aşkı göyle tarif ediyor; dedi: "Aşk mı? Evvelâ büyük, sonra küçük, sonra da ağır söz..."

Zalim bir gönül avcısı diye tanınan ve her kadın lâfı oluştunda bu bahs sâde ona mahsusmuş gibi kendinden geçen Ögüz:

— Evet, dedi, söz, sâde söz, hazfedilmesi icap eden kelimelerle dolu bir sürü söz.

— Peki ama, o zaman ne kalır?

— Asıl aşk!

Vildan:

— Yani, dedi, pekaz şey... Azizim, söz insana yalan söylemek fırsatını verir. Onu hazfetmek imkânı yoktur. Ben tecrübe ettim.

Vildan büyük göhret kazanmış bir ressamdır. Tablolarının üzerinde tabiat güler, ağlar, çayır köşelerini, dere kenarlarını canlandırmak için eşhasa ihtiyacı yoktur. Onu İstanbul'da ancak kışın salon mevsiminde, kırlar kuruyup sarardığı vakit görmek kabildir. Hemen daima seyahattedir. Sosyete zevkının nazarında zerre kadar kıymeti yoktur. Konuşulurken söylemekten ziyade, dinler. O üzlet metheciydi belki kimse hayret etmezdi, fakat aşk güzelliklerini müdafaaya kalkıyordu. Hepimiz meraka düştük, onda bu kanaati uyandıran tecrübeyi öğrenmek istedik. Vildan çok yalvarmadan başladı:

— Bu kanaatime sebep olan şeyi biliyor musunuz? Dudaklarımı buseden başka birşey için kullanmayan bir kadın..

Bir kaç ses sözünü kesti:

— Ne tali!

— Ömür!

— Sakin dilsiz olmasın!

Vildan canı sıkılmışcasına durdu..

"Devam! Devam!" diye sıkıştırdık. Devam etti:

— İki sene kadar oluyor; resim yapmak için Adanaya gitmişim. Birkaç zaman için de Seyhan vadisinde bir köyde kalmışım. Tasavvur edin: Yüksek dağların arasında dar bir ova..

— Zaten vadiler öyledir, dedi. Daima dağların arasında bulunur.

— Bırakın bitireyim, rica ederim. Ağaçlık tepeler. Sonra...

Vildanın tasvire dalmasından herkes korktu; bir:

— Bu vadiye ne yapmağattınız? diye sordu.

— Ne yapacağım? Resim. Fakat bu dağlar karşısında aciz içinde kalyordum. Bilmem siz dağ resimlerine dikkat ettiniz mi? İçlerinde muvafık olanları enderdir. Ben "Grenvil" müzesinde "Abeketal" in bir tablosunu gördüm. Buzlarla örtülü, ıssız yamaçları, Alp göllerinin soluk, şeffaf maviliğini o kadar güzel canlandırmıştı ki insan bu resmin karşısında âdetâ üşüdüğünü hissederek. Neyse, gelelim köye..

Buralarda, memleket kadınlarının, kızlarının yerli kıyafetleriyle görmek mümkündür.

Buranın genç kızları arasında biri dikkatimi çekti: Siyah gözler.. Sanki güneğin bütün sıcaklığını emmiş, ateşli esmer bir ten.. Sonra, birbirine dikilmiş gibi sıkı sıkıya kapalı, ince dudaklar. Evinde kaldığım köylüden ismini öğrendim! Gülsümmüş; bizim yakınımızda oturuyormuş.

Bir gün ben çalışırken, seyretmeğe girdi. Birkaç sual sordum. Güldü; cevap vermedi. Sonra, bazan yalnız; bazan köy çocuklarıyla beraber gelmeğe başladı. Fakat çok geçmeden yaptığım resme zerre kadar dikkat etmediğinin farkına vardım.

Nihayet, bir gün, bu bitip tükenmeyen sükkutundan canım sıkıldı; vahşi fakat baş döndürücü güzelliği sinirlerimi gıcıkla. Öpmek istedim.. Kuvvetli bir elle beni itti. Hırslandım, hiddetle yüzüne baktım.. Önüme galip bir tavırla, fakat başı önüne eğik duruyordu. Boyalarımı topladım, gitmeğe hazırlandım. Korkarak yaklaştım. Elimi tuttu. Serî, âni bir hareketle öpmek için eğildi. Onu kendime çektim.. Mukavemet etmedi. Öptüm.. O da mukabele etti. Fakat bu âni tahavvülün sebebini

sorduğum vakit cevap vermedi. "Benimle hiç konuşmayacak mısın, küçük" dedim. Omuzlarını "Neye yarar?" demek ister gibi yavaşça kaldırdı; ağzını açmadı bile.. Ben buna ehemmiyet vermedim. Bana sözden daha güzel, daha kıymetli şeyler vermişti. Kendi kendime "Mutlaka, dedim. Dilinin kaba oluştundan çekiniyor ve konuşmaktan sıkılıyor." Küçük koruda birbirimize randevüler vermeğe başladık. Sonbahar geliyordu. Yapraklar birer birer düşmeğe başlamıştı. Her defasında, boş yere, ağzından lâl koparmağa uğraşıyordum. Bir türlü muvaffak olamadım. Buse-leri artık, bana, zevk vermiyordu. Sesinin ahengini duymak istiyordum. Güzel yahut değil, ne olursa olsun, işitmek istiyordum. Yalanlarımı, hattâ kaba sözlerini bir sükkuta tercih ediyordum. Nihayet, hiddetlerime, ricalarıma rağmen hiç birşey elde edemeyince, randevülere gitmeğe başladım. Artık ona karşı nefretten başka birşey duymuyordum. Dönmeye karar vermişim. Köyün pazarı kurulduğu bir günde çarşıda dolaşıyordum. Gülsümün dudakları kımıldarken görmeyeyim mi? Gizli gizli, yanına yaklaşıp, konuşuyordum:

— Muhakkak bozuk bir şiveyledir.

— Hayır, Hayır.. Pek değil.. Bir kumaş pazarlık ediyordu. Beni görünce birdenbire durdu: Kızardı ve sustu. Yanından ayrıldım; uzaktan tekrar konuşmağa başladığımı görüyordum. Bunu bir türlü affedemedim ve köyden onu görmeden ayrıldım.

Öğüz:

— E, dedi, bu hareketle size vermek istediği dersi anlamadınız mı?

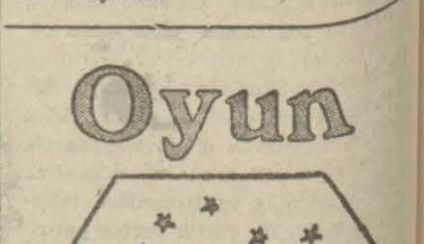
— Hangi ders?

Sözün ne kıymeti var? Alış verişi için, zaruri ihtiyaçlar için pekâlâ.. Fakat aşka aldanmaktan aldatmaktan, başka birşeye yaramaz.

— Hayır.. Sözler, hislerimiz için tatlı bir serâb yaratır. Aşka gelince.. Bu serâb olmazsa aşk yaşayamaz.

9 — Alt dudakınızı çıkararak başınızı ağır, ağır arkaya atınız. Otuz sayıncaya kadar başınızı bel kemiğinize temas edinceye kadar geriye eğmeğe gayret ediniz ve sonra gene ağır ağır aynı vaziyete getiriniz. Hergün beş kere bu vaziyeti tekrarlayınız.

10 — Bu resmi, aynı şekilde eskisî müsavi parçaya taksim edebilirsiniz. Her şekli içindeki yıldızların sayısını da birbirine müsavi olacaktı.

DÜNKÜ OYUNUN HALLİ

Cevap: Birinci sıradaki beşinci ile dördüncü sıradaki ikinci.

11 — Bu resmi, aynı şekilde eskisî müsavi parçaya taksim edebilirsiniz. Her şekli içindeki yıldızların sayısını da birbirine müsavi olacaktı.

DÜNKÜ OYUNUN HALLİ

Cevap: Birinci sıradaki beşinci ile dördüncü sıradaki ikinci.

12 — Bu resmi, aynı şekilde eskisî müsavi parçaya taksim edebilirsiniz. Her şekli içindeki yıldızların sayısını da birbirine müsavi olacaktı.

DÜNKÜ OYUNUN HALLİ